

Családgondozóként kezdett, most pedig a hajléktalanok nappali melegedőjének szakmai vezetője Timárné Kiss Zsuzsanna. Ez alkalommal őt kérdeztük: jó napot, mi újság?

10. oldal

Paksi Hírnök

XXX. évf. 22. szám

ALAPÍTVÁ 1989-BEN

2021. november 19.

Fotó: Babai István/archív

PAKSI HANGULATOK
Ködös novemberi reggelek

Egészségügy: oltás, előjegyzés, fejlesztés

Nem rendeli el a koronavírus elleni kötelező oltást az önkormányzati fenntartású intézményekben, jelentette be Szabó Péter, Paks polgármestere sajtótájékoztatón, amit dr. Bodnár Imrével, a Paksi Gyógyászati Központ főigazgatójával tartottak az egészségügygel kapcsolatos aktualitásokról. A vonatkozó kormányrendelet értelmében november 1-jétől az állami intézményeknél kötelező a koronavírus elleni védőoltás, az önkormányzati intézményeknél a polgármester döntésétől függ. Szabó Péter polgármester azt mondta, hogy egyeztetések, az intézményi átoltsági adatok megismerése egyaránt része volt a döntési folyamatnak, tehát körültekintő és alapos megfontolás után határozott. Ugyanakkor nyomatékosan arra kéri a munkavállalókat, hogy aki még nem oltatta be magát, és megengedi az egészségi állapota, tegye meg, a már oltottaknak pedig ajánlja az ismételőltatás felvételét. Arra is kéri a lakosságot, hogy ha zárt térben tartózkodnak – például rendezvényen vagy üzletben – viseljenek az orrot és a szájat eltakaró maszkot, illetve ne fedkezzenek meg a kézfertőtlenítésről, kézmosásról, gyakori szellőztetésről. – Mindezzel tudnak végző-

Fotó: Szép Zsóka

ni magukra és egymásra – húzta alá Szabó Péter.

Dr. Bodnár Imre azt mondta, hogy tavaly szeptember óta egészségügyi vészhelyzet van az országban, tehát bizonyos korlátozásokat be kell tartani az egészségügyi intézményekben, mint a szájmascsk viselése, belépéskor kézfertőtlenítés és lázmérés. Érvényes szabályozás továbbá, hogy láz, nehézlégzés, köhögés, szaglás- és ízlelésvesztés tünet/ek fennállása esetén csak 48 óránál nem régebbi, negatív eredményű PCR-teszt bemutatásával vehető igénybe a járóbeteg-ellátás. Az aktuális helyzetet illetően úgy tájékoztattott, hogy 2021. november 15-től változik

az előjegyzési rend: az ortopédia, a fül-orr-gégészet, a bőrgyógyászat, a reumatológia, a gyermekpulmonológia, az urológia, a neurológia, a diabetológia, a csontsűrűségmérés (DEXA), a sebészet I-II, a traumatológia, a röntgen és a tüdőszűrés esetében visszakérül az előjegyzés a recepciókra. Időpontot egyeztetni ezekre a szakrendelésekre hétköznap 10 órától a szakrendelő recepcióján a 75/ 830-750, a 75/830-737, a 75/830-732, a 20/883-0750, a 20/883-0737 és a 20/883 0732 telefonszámokon, a fül-orr-gégészet recepciójára pedig a 75/830-829, a 75/830-830, a 20/883 0829 és a 20 883 0830 telefonszámokon lehet. A labora-

tóriumba továbbra is a laboratórium munkatársai végzik az előjegyzést a 75/830-729 és a 20/883 0729 telefonszámokon. Beutalóköteles szakrendelés esetén kötelező a beutaló megléte az előjegyzéshez.

Dr. Bodnár Imre arról is tájékoztattott, hogy az önkormányzat támogatásával informatikai fejlesztést hajtottak végre, aminek révén kiváltható a telefonos előjegyzések egy része. A szakrendelő város felőli bejáratánál lévő recepciónál már beüzemelték egy „totemoszlopot”, és várhatóan két héten belül a másik recepciónál is telepítenek egy ilyen berendezést, azt követően el is indulhat az új szolgáltatás. Ennek lényege, hogy online időpontfoglaláskor emailben kap egy QR-kódot, valamint egy hatjegyű kódszámot a páciens, amivel megjelenésekor be tud jelentkezni a „totemoszlopoknál”, és nem kell a recepcióhoz mennie.

Szabó Péter polgármester arról is tájékoztattott, hogy továbbra is igyekszik a polgármesteri hivatal minden segítséget megadni a szerződött háziorvosoknak munkájuk, zökkenőmentesebb elérhetőségük érdekében. Ezért egyeztetésre hívja őket a közeljövőben.

Kohl Gyöngyi

Új helyre, a Dózsa György út 47. szám alá költözött a Szent István térről, és nevében is megújult a Turisztikai Információs Iroda. A Paks Pont megnyitóját sajtótájékoztató keretében tartotta Szabó Péter polgármester és Galazek Viktória irodavezető november 12-én. Az irodában továbbra is elérhetők az eddig megszokott szolgáltatások, illetve kaphatók paksi ajándéktárgyak, kiadványok, valamint az Atomcity Brand termékei, továbbá helyi termékek is, a bortól a mézeskalácsig. Szabó Péter azt mondta, reméli, hogy egyre több paksi vállalkozó és termelő felfedezze ezt a lehetőséget, és itt is kínálják portékáikat. Továbbra is együttműködik a Paks Pont a város intézményeivel, és az irodában megvásárolhatók a helyijárat bérletek. A Paks Pont hétköznapokon 9-től 17 óráig tart nyitva. Fotó: Szép Zsóka

MAGYARORSZÁG ELŐRE MEGY!

**Nem
hátra.**

Két utcában végeznek felújítást

Szabó Péter, Paks polgármestere és Kecskés Adrienn, a Walenta Hungária Kft. ügyvezetője két utcát érintő felújításról írtak alá kivitelezési szerződést a közelmúltban. Az egyik a Tölgyfa utca, a másik a Tolnai út Kölesdi út és mentőállomás közötti szakasza.

– Ez az út nagyon rossz állapotban van, megérett a felújításra, több évtizedes adósságot törlesztünk a több mint 360 méteres szakasz rekonstrukciójával – mondta Szabó Péter polgármester a Tolnai út Kölesdi út és mentőállomás közötti szakaszának felújításáról sajtónyilvános szerződéskötésen. A kivitelezést a Walenta Hungária Kft. végzi. Kling Kornél, a projekt vezetője azt mondta, igyekeznek úgy elvégezni a munkálatokat, hogy nagy fennakadást ne okozzanak a közlekedésben, csak részleges útlezárás lesz, így folyamatosan biztosítják a forgalmat a lakosság, a mentők és a tűzoltók számára.

Fotó: Szép Zsóka

A Tölgyfa utca felújítására is szerződött az önkormányzat a céggel. Az 50 méteres útszakasz új aszfaltburkolatot kap, a parkolók is megújulnak, és átépítik a szegélyeket. Ez esetben is ügyelnek arra, hogy az építés a lehető legkevesebb kellemetlenséggel járjon a lakosok számára, de mint min-

den felújítás, járhat némi kényelmetlenséggel, ezért türelmüket és megértésüket kéri a kivitelező.

A Walenta Hungária Kft. átvette a munkaterületeket, a kivitelezési határidők december 15., illetve december 20. A Tolnai úti szakasz felújítására közel nettó 56 millió forintot, a Tölgyfa utca megújítá-

sára pedig mintegy nettó 17 millió forintot fordít az önkormányzat. Szabó Péter úgy tájékoztatott, hogy a beruházásokat a Belügyminisztériumtól 2018-ban a város fejlesztését szolgáló miniszteri döntés alapján kapott támogatásból valósítja meg az önkormányzat.

Lovász Krisztián

Elkészült a beruházás a Vácika utcában

Elkészült a Vácika utca déli tömbjében az ivóvízvezeték és szennyvízcsatorna kiépítése. Az út átvételéről, a víziközmű-építés megvalósításáról szóló megállapodás az önkormányzat és az ingatlanulajdonosok által meghatalmazott SKC Energy and Environment Kft. között július 6-án jött létre, a munkálatokat augusztus 4-én kezdték meg, a műszaki átadás-átvételi eljárást pedig november 10-én fejezték be, kaptunk tájékoztatást a polgármesteri hivatalból. A beruházásban húsz ingatlan ivóvízellátása és szennyvízelvezetése valósult meg, körülbelül 380 méter ivóvízvezeték, illetve körülbelül 310 méter szennyvízcsatorna épült meg. A vállalkozói díj valamivel több mint nettó 27 millió forint volt, amit az érintett ingatlanulajdonosok finanszíroztak, Paks Város Önkormányzata a műszaki ellenőrzés díját fizette. A műszaki átadás-átvételi eljárás lezárása után a közművek, illetve az út térítésmentes önkormányzati tulajdonba adásáról külön megállapodások születnek.

-kgy-

Fotó: Szép Zsóka

Ajándék karácsonyra

– Régóta hagyomány Pakson, hogy az önkormányzat karácsonyi ajándékcsoomaggal kedveskedik az alacsony jövedelemmel rendelkező nyugdíjasoknak, ami idén is így lesz – jelentette be Szabó Péter polgármester sajtótájékoztatón. Elmondta, hogy már eljuttatták a háztartásokba a tájékoztató szórólapon, ami tartalmazza az igényléshez kitöltendő adatlapot. Ezt jövedelemigazolással (nyugdíjszelvény, kereseti igazolás stb.) együtt kell bedobni a polgármesteri hivatal földszintjén kihelyezett gyűjtőláda-ba, vagy az ügyfélszolgálaton leadni november 25-én 16 óráig. A kérelemnyomtatvány a paks.hu honlapon is letölthető. A támogatást azok igényelhetik, akik paksi lakóhellyel rendelkeznek, nyugdíjat vagy nyugdíjszerű ellátást kapnak, illetve a családjukban az egy főre jutó havi jövede-

lem nem haladja meg a 85.500 forintot, egyedül élők esetében a 128.250 forintot. Az ajándékcsoomagokat 2021. december 1. és 20. között – munkanapokon, munkaidőben – házhoz szállítják. Mivel az ajándék átadásának időpontját nem tudják pontosan meghatározni, ezért kérik, hogy ha valaki a megadott időszakban nem tartózkodik otthon, bízza meg a szomszédját, rokonát az átvétellel. Az átadási címet minden esetben közölni kell az adatlapon. Szabó Péter elmondta, hogy az ajándékcsoomag tartalmát a korábban megajándékozottak visszajelzései alapján állították össze. A polgármester kitért arra, hogy a koronavírus-járvány miatt a kiszállításnál különös gondot fordítanak a járványügyi szabályok betartására, azaz a kézfertőtlenítésre, maszkviselésre.

-kgy-

Fotó: Szép Zsóka

Kamaszbarát Paks

Már nemcsak családbarát, hanem kamaszbarát is Paks Város Önkormányzata – jelentette be Szabó Péter, Paks polgármestere. Mivel az önkormányzat csatlakozott a Kamaszbarát Önkormányzatok kezdeményezéséhez, elindulhat a paksi általános és középiskolákban a felkészülés a *Javíts egy jegyet!* elnevezésű pályázatra, amelyen a település *Legszorgalmasabb osztályát* keresik. Az az osztály, amelyik a legtöbbet javít a félév végére az előző tanév végi osztályátlagához képest, ajándékba kapja a miskol-

ci egyetemvárosban 2022. május 26–29. között rendezendő *Országos Osztálykirándulás – Kamaszfesztiválra* érvényes belépőket Paks Város Önkormányzatától. A nyertes osztályoknak 2022. március 30-ra díjátadó ünnepséget szerveznek a Kamaszbarát Önkormányzatok képviselőivel együtt. Kamaszbarát Önkormányzatként fontos oktatási, ifjúságvédelmi célokat szolgálhat az önkormányzat, erősítheti a helyi együttműködést és a diákok kötődését a településhez.

-kgy-

Karácsonyra várva

– Minden feltétel adott a megújult Atom téren ahhoz, hogy a Paksi Advent rendezvényt idén itt tartsuk meg – jelentette be sajtótájékoztatón Szabó Péter polgármester november 16-án. A Paksi Advent programsorozat november 28-án kezdődik, és december 19-ig tart. Erre az időszakra faházakkal települnek ki a tere helyi kereskedők, kézművesek. A gasztronómiai élmények mellett kulturális kavalkáddal várják a szervezők a lakosságot. A sztár-fellépők között Janicsák Vica, Tóth Andi, Feké Pál és Ruszó Tibi neve is szerepel, de fellépnek paksi és környékbeli zenekarok is, mások mellett a Shisha Café, a Berek Brothers, vala-

mint színpadra áll a Paksi Városi Vegyeskar, és műsort ad a Csillag Show-tánc Egyesület is. A kicsiknek gyermekprogramokkal készülnek a szervezők. Márkus Zalán, a kulturális központ ügyvezető igazgatója az idősebbeknek szóló programokról, mint például a *Volt egyszer egy Táncdalfesztivál* című koncertről, workshopokról tájékoztatót, és bejelentette azt is, hogy a jelenlegi jogszabályok értelmében a Paksi Advent rendezvényei védettségi igazolvány nélkül látogathatók. A részletekről a kulturális központ online felületein, valamint a programfüzetből tájékozódhatnak, amit minden háztartásba eljuttatnak.

-se-

Paksi Hírnök

Lapunkat rendszeresen
szemlélt a megújult

www.observer.hu

Megjelenik kéthetente, 4550 példányban

Kiadja a TelePaks Médiacentrum Nonprofit Kft.

Főszerkesztő: Dallos Szilvia

Szerkesztőség: Paks, Dózsa György út 51–53.

Email: paksihironok@gmail.com

Telefon: 75/830-380

Nyomda: ATOMIX Kft. Nyomdaüzem

Hirdetésfelvétel: Fonyó Lajos, 30/557-3645, fonyo.lajos@t-online.hu

ISSN 0865-560X

Következő megjelenés: 2021. december 3.

Szolgáltatásunk igénybe vehető: Hétköznap 7:00-22:00 óráig.
Péntek reggel 7:00 órától vasárnap este 22:00 óráig.

+36-30/222-6030, +36-20/320-0822, +36-20/440-7540, +36-70/326-7266

Kedves Utasaink!

Tájékoztatjuk Önöket, hogy Paks két taxitársasága, a **Fix Taxi** és **Trend Taxi** egyesült. Az új nevünk **AtomTaxi**. Bár a név módosult, a minőség változatlan maradt. Városon belül továbbra is **690 Ft-os** áron szállítjuk kedves utasainkat, rendezett, dohányfüstmentes autókban, kulturált megjelenéssel. Vállaljuk szerződéses fuvarok, Tolna megyén túlmotató személyszállítási feladatokat, reptéri transzferek lebonyolítását, illetve társaságunk lehetőséget nyújt reklámfelület bérlésére is.

Trendi külső, fix ár!

Keressenek bennünket bizalommal!
Kellemes utazást kívánunk!

AtomTaxiPaks

Reklámfelület bérlésével kapcsolatban:
+36-70/413-7054

FENNTARTHATÓ JÖVŐÉRT DOLGOZUNK.

„A munkahelyemre
mindig számíthatok.”

Dr. Puch Livia
/ jogtanácsos

atomeromu.mvm.hu

Paksi
Atomerőmű

Tavasszal kezdődik az építkezés

Nagyszabású felújítás kezdődik a Paksi Balogh Antal Katolikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnáziumban. Az intézmény épületegyüttese teljesen megújul, két szinten hét tanterem alakul át, készül egy új épület és lesz új sportpálya is. A projektet több mint hárommilliárd forinttal támogatja a kormány.

Fotó: az iskola felvétele

Teljes átalakításon megy keresztül a Paksi Balogh Antal Katolikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium. A nagyberuházásról Felföldi László a hét állomásból álló férfitalálkozó paksi rendezvényén tájékoztatózott. A pécsi megyéspüspök azt mondta, hogy a felújításra szánt összeg megérkezett, az iskola fenntartója a tervek szerint tavasszal elindítja az építkezést. Arról is tájékoztatózott, hogy jelenleg a tervezés végső szakaszában van a projekt. Felföldi László úgy fogalmazott, hogy a beruházásnak köszönhetően nagyszámban növekszik az iskola

infrastruktúrájának színvonal. Két szinten átalakul hét tanterem, amit az alsó tagozato-

sok használnak majd. A projektnek része egy új épületrész kivitelezése, és új sportpálya is

lesz. – A felújításnak köszönhetően újabb út nyílik majd a családok felé – mondta a beruházás kapcsán Kutas Attila katolikus plébános. Kiemelte, hogy a paksi családok szeretik az iskolát, ha pedig a nagyberuházásnak köszönhetően az épület külsője is megszépül, akkor még vonzóbb lesz az intézmény. Felföldi László megyéspüspök szerint az építkezés után az lesz a feladat, hogy az oktatók és diákok megtöltésük szeretettel és lélekkel az új épületet. A Paksi Balogh Antal Katolikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium teljes felújítását több mint hárommilliárd forinttal támogatja Magyarország Kormánya.

-lk-

A Szent József év kapcsán különös figyelmet kíván fordítani a Pécsi Egyházmegye a férfiak, apák szerepére a családok vallási életében, egészséges légkörének megteremtésében. Ezért *Férfitalálkozók* címmel előadás- és beszélgetés sorozatot indított. A találkozót októbertől májusig az egyházmegye hét városában – Pécs, Mohács, Szekszárd, Paks, Tamási, Dombóvár, Szigetvár –, több témakörben rendezik meg. Egy-egy alkalommal három húszperces előadás hangzik el adott témákban, és lehetőség nyílik a tapasztalatok, gondolatok megosztására, megbeszélésére. Az első paksi találkozót november 5-én tartották meg.

Téli feladatok a DC Dunakom Zrt.-nél

Az önkormányzattal kötött szerződés alapján a DC Dunakom Zrt. végzi a hőeltakarítást és síkosságmentesítést a város területén, november 15-től március 15-ig 24 órás készenléti szolgálatot biztosítanak. A készenléti szolgálat – az időjárás alakulása szerint – egy órán belül megkezdődik a beavatkozást, és addig végzik a feladatokat, amíg a városban a közlekedés biztosítottá válik az utakon. Domonkos Tamás, a cég vezérigazgatója elmondta, hogy tavaly új stratégiát dolgoztak ki a téli feladatok ellátására, amit idén, a tapasztalatok alapján pontosítottak. Változtatlanul a preventív védekezést helyezik előtérbe, amihez a tavaly tesztelt és biztonságosnak talált sóoldatot, illetve a kalcium-

Fotó: Szaffenauer Ferenc

klorid-oldat szórás technológiát alkalmazzák. A gyalogátkelőkhoz, buszmegállókhöz sósho-

mokkal megtöltött ládákat helyeztek ki, ezt a szóróanyagot a lakosság is használhatja közte-

rület síkosságmentesítésére, a ládákat folyamatosan utántöltik majd. A cégvezető hozzátette, hogy a munkálatokhoz használható járművek gépszemléje megtörtént, és a munkavállalók oktatása is. Hangsúlyozta, fontos, hogy a lakók úgy parkoljanak a gépjárműveikkel, hogy a munkagépek a szűk utcákon is elérjenek. Domonkos Tamás arról is tájékoztatózott, hogy védik a fagytól a köztéri szobrokat, emlékműveket: a tél beköszöntével fóliaburkolatot kaptak. Azt kéri a lakosságtól, hogy a cég munkájával kapcsolatos véleményeket, javaslatokat, észrevételeket a DC Dunakom Zrt. honlapján kialakított hibabejelentés felületen jelezzék.

-se-

Újabb engedélykérelmet adott be Paks II.

A Paks II. Zrt. benyújtotta a reaktortartályok gyártási engedélye iránti kérelmet az Országos Atomenergia Hivatalnak – jelentette be Süli János tárca nélküli miniszter az Országgyűlés Fenntartható fejlődés bizottsága előtt november 16-án – olvasható a paks2.hu oldalon.

A reaktortartály gyakorlatilag az „atomerőmű szíve”, melynek elkészítését – más hosszú gyártási idejű berendezéshez hasonlóan – külön engedélyhez kötik a jogszabályok. A dokumentáció benyújtása tehát újabb jelentős mérföldkő a projekt életében. Süli János hozzátette: a reaktortartályt az oroszországi Volgodonszkban fogják legyártani, várhatóan mintegy 36 hónapos munka eredményeként, orosz és magyar szakemberek folyamatos kontrollja mellett.

A bizottsági meghallgatáson a két új blokk létesítéséért fele-

Fotó: Paks II. Zrt.

lős miniszter beszámolt arról is, hogy a Paks II. Atomerőmű felvonulási területén több helyszínen párhuzamosan zajlik a munka: öt komplexumban összesen 18 épület vagy építmény létesítése halad folyamatosan.

A miniszter az ülésen arra is kitért, hogy az Országos Atomener-

gia Hivatal rendkívül alaposnak ítélte a Paks II. Zrt. által benyújtott létesítési engedély-kérelmet. Áttanulmányozták a hiánypótlásban meghatározott új feladatokat, és azok minden szempontból teljesíthetők.

Süli János emlékeztetett rá, hogy a glasgow-i klímaváltozási kon-

ferencián is elhangzott, hogy a világ tiszta áramtermelésének több mint egynegyedét az atomenergia biztosítja. Leszögezte: miközben az energiahatékonyság, az energiatakarékoság és a megújuló energia-termelés soha nem kapott még ennyi figyelmet, a nyugati társadalom olyan, rég nem tapasztalt jelenséggel kénytelen megismerkedni, mint az áramszolgáltatás korlátozása. Hazánk egyetért az energiatakarékoság és -hatékonyság elvével, a megújuló források kiaknázásának fontosságával, mindezek mellett határozott álláspontja, hogy az atomenergia segítségével hosszú távon biztosítsa a hazai lakosság és gazdaság számára a stabil, megfizethető villamos energiát, szem előtt tartva a 2050-re kitűzött klímacélokat.

-ph-

ELLÁTÁSBIZTONSÁG A NAP 24 ÓRÁJÁBAN

A nonstop üzletekhez hasonlóan az atomerőművekre is számíthatunk a nap 24 órájában, éjjel-nappal, télen-nyáron, időjárástól függetlenül garantálják a biztonságos áramellátást.

Áramra mindig szükség van: éjjel-nappal, télen-nyáron, minden időjárási körülmény között. Hozzászoktunk, hogy mindig a rendelkezésünkre áll, akárcsak egy nonstop üzlet. Hazánk földrajzi adottságai mellett kizárólag atomerőművekben lehet az időjárási viszonyoktól függetlenül, klímabarát módon villamos energiát termelni nagy mennyiségben, versenyképes áron.

A megújulók – például a napenergia – kiegészítő energiaforrásként szolgálnak a stabilan, éjjel-nappal, a nap 24 órájában zsinóráramot biztosító atomerőmű mellett.

Az ország áramtermelésének csaknem felét a Paksi Atomerőmű adja. Ennek az aránynak a hosszú távú fenntartására hivatott a Paks II. projekt.

Jelentős részben az atomenergiának köszönhető, hogy a hazai lakossági áramár az Európai Unión belül a legkedvezőbbek közé tartozik.

Azért, hogy a magyar emberek és a hazai vállalkozások az elkövetkező évtizedekben is olcsó villamos energiához jussanak, szükség van a két új atomerőművi blokk megépítésére Pakson.

Készül az új atomerőmű építési-szerelési bázisa

A segédépületek kivitelezése és a főépület létesítésének engedélyezése zajlik a Paks II. projektben. Süli János miniszter a TelePaks adásában beszélt arról, hogy a hatóság által kért adatszolgáltatáson dolgoznak a szakemberek.

Fotó: Paks II. Zrt.

A létesítési engedélyezés eljárása az engedélykérelem Országos Atomenergia Hivatalnak (OAH) történő benyújtásával indult. A több százezer oldalnyi anyagot 2020. június 30-án nyújtotta be a Paks II. Zrt. az OAH-nak, amely a rendelkezésre álló 15 hónap lejártával hiánypótlást rendelt el.

– Ahogy a hatóság is jelezte, a dokumentáció rendkívül alapos volt. Ugyanakkor azért, hogy meg tudjon győződni valamennyi követelmény maradéktalan teljesüléséről, néhány területen további értékelés, elemzés elvégzését látta szükségesnek. Ennek eredményeként még jobb terv fog engedélyezésre kerülni, ez alapján még jobb erőművet tudunk építeni, majd üzemeltetni legalább hatvan éven keresztül. Ez a cél vezet bennünket – fejtette ki a TelePaks televízió közéleti magazinműsorában Süli János. – Biztosak lehetünk abban, hogy az engedély szakmailag alátámasztott, biztos alapon álló dokumentum lesz – fűzte hozzá a paksi atomerőmű két új blokkjának tervezéséért,

megépítéséért és üzembe helyezéséért felelős tárca nélküli miniszter.

Ezzel párhuzamosan az orosz és a magyar fél szakemberei a további engedélyekkel kapcsolatos munkát végzik. – Ezen engedélyek birtokában a főépület kivitelezési fázisába léphetünk. A segédépületek kivitelezése zajlik, aki megy a 6-os úton, láthatja az üzemcsarno-

kok acélszerkezetét, az irodaépületeket, köztük azt a konténerirodaépületet, amibe már beköltöztek a Paks II. mérnökei, hogy onnan irányíthassák a telephelyi munkálatokat. Öt komplexumban összesen 18 épület vagy építmény létesítése halad folyamatosan – részletezte a miniszter. – Mindnyájan azon dolgozunk, hogy 2029-ben, illetve 2030-ban

megkezdhessék kereskedelmi üzemüket a blokkok – húzta alá.

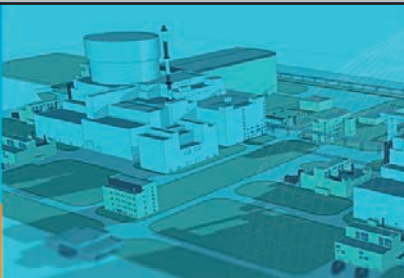
Süli János megerősítette, hogy készülnek a hosszú gyártási idejű berendezések – a reaktortartály, a zónaolvadék-csapda – engedélyezési dokumentációi is, a projekt megkapta a fizikai védelmi és a katasztrófavédelmi engedélyt, valamint a résfal- és a talajmegerősítésteztek munkálataira, illetve a mínusz öt méteres szint feletti talaj kiemelésére vonatkozó engedélyt. A miniszter elmondta, hogy a kitermelt földet az üzemi területen és a Duna, illetve 6-os főút közötti szomszédos területeken fogják deponálni, a szállítással nem terhelik a környékbeli utakat.

(X)

PAKS II.
ATOMERŐMŰ ZRT.

www.paks2.hu

*Olcsó
Biztonságos
Klimabarát*

 Paks II. Atomerőmű Zrt.

Fotó: Szaffenauer Ferenc

Jó napot, mi újság?

Timárné Kiss Zsuzsanna

Az utca túloldaláról is átköszön a legzordabb, legkeményebb sorsú hajléktalan ember is Timárné Kiss Zsuzsannának, ő pedig nemcsak visszaköszön, hanem oda is siet az illetőhöz megkérdezni, hogy érzi magát, szüksége van-e szállásra, ételre, vagy csupán mond néhány jó szót, ami ezeknek az embereknek sokszor többet ér egy falat kenyérnél. Zsuzsa középfokú egészségügyi végzettséget szerzett, de végül a paksi családsegítő szolgálatnál találta magát a kétezres évek elején. Elvégezte a Pécsi Tudományegyetem szociális munka szakát Szekszárdon. Családgondozóként kezdett, most pedig a hajléktalanok nappali melegedőjének szakmai vezetője. Úgy érzi, igazán megtalálta a helyét, hiszen azért készült egykor egészségügyi pályára, mert készíttetést érzett arra, hogy segítsen az embertársain, a szociális szférában pedig a hajléktalanellátás az a terület, ahol a legnagyobb szükség van a segítő kézre. Ezzel együtt azt vallja, hogy a sorsáról elsősorban a hontalan ember tehet, mert mondjuk, nem kezelte szenvedélybetegségét, vagy nem viselkedett megfelelően a családjával. Aki nem fogadja el a feléje nyújtott segítő kezet, az benne ragad a hajléktalansorsban, aki viszont igen, azt – mindkét oldalról kemény munká-

val – ki tudják húzni a bajból. Jelenleg öten veszik igénybe a nappali melegedő szolgáltatásait, de az utcán élőkkel is kapcsolatban vannak az intézmény munkatársai. Akad ugyan sikerélmény, de nem sok, Zsuzsa egy kezén meg tudná számolni, hogy az évek alatt hány ügyfél tette meg az első lépést, hogy maga mögött hagyja a hajléktalan létet, került át speciális intézménybe, albérletbe. – Itt a kis siker is siker. Volt egy olyan esetem, amikor az egyik hajléktalan albérletbe költözött, talált munkát, így tudta fizetni, és később családot alapított. Ehhez kellett, hogy a munkatársak segítségével újra megtanulja mindazt, amit a hajléktalan évei alatt nem tartott fontosnak, mint a rendszeresség, a tisztálkodás, a takarékoskodás – mesélte Zsuzsa, aki szerint a sikerhez vezető úton alapvető kell, legyen a kölcsönös bizalom és tisztelet, ám sokszor ez nem elég, és jönnek a kudarcok, amelyeken korábban nagyon nehezen tette túl magát, de úgy érzi, az évek során megtanulta az elengedést. – El kell fogadni azt is, ha valaki nem fogadja el a segítséget, és azt is, ha esetleg ebbe belehal az illető. Nem emészthetem magam – mondta. A lelki egyensúlyának megőrzéséhez a futást hívja segítségül. Hetente öt napon edz, szakmai segít-

séggel, így vezeti le a felgyülemlett feszültséget, hogy másnapra kelve újult erővel lépje át a nappali melegedő kapuját. A hobbijában könnyebben jön a siker: az idei Khorintosz versenyen 26 km-t futott, és aztán hajszállal lemaradva a dobogóról ért célba. Szereti, amikor futás alatt eléri a holtponthoz, feszegetheti a tűréshatárát. Hozzátette: igen, az életben is feszegeti a határokat, próbálgatja a szakmai és a magánéletben egyaránt, mi az, amit még el tud érni. Férje, Gábor műszaki szakember, vállalkozást vezet, Anna lányuk 16, Mira 13 éves. Pozitív életszemléletéből igyekszik átadni a gyermekeiknek is, fontosnak tartja, hogy mindenben találják meg a jót. Zsuzsa igazi társasági ember, szívbéli barátnőivel megbeszélheti a titkait, egy nagyobb társasággal évente többször buliznak a pincesoron, egy másik csapattal pedig kirándulni, túrázni, evezni járnak. – Teljesnek érzem az életemet, most értem el arra a pontra, hogy azt mondhatom, a sport és a munka terén is jól érzem magam – összegzett Zsuzsa, hozzátéve, vannak tervei a tekintetben, hogy bizonyos területeken hogyan legyen még jobb, de ezekről babonából nem beszél.

Sólya Emma

Mesterségekről első kézből

Báló Vivien táncoktató

– *Hogyan lett táncoktató?*

– Táncosnak készültem, a paksi művészeti iskolába jártam, majd Budapesten tanultam. Színpadi háttértáncos szerettem volna lenni, azonban egy próbán megsérült a gerincem, így el kellett engednem ezt az elképzelést. Dühömben szekrénybe száműztem a balettcipőt és a táncos képeket. Elkezdtem a jogi egyetemet, jól is ment, szerettem is, de lelkileg nagyon nehéz időszak volt az a két év. Ekkor keresett meg Cseke Klára, hogy készítsék koreográfiákat énekes tanítványainak. Az ő ötlete volt az is, hogy alapítsak tánciskolát. Megtettem. Tíz tanítvánnyal kezdtem, most közel százan járnak a Pódium Táncstúdióba, amit hetedik éve vezetek, folyamatosan fejlesztem a tudásomat.

– *Hogyan fejleszti a tudását, és mit tanulhatnak a táncstúdiójában a gyerekek?*

– Debrecenben tanultam, azóta is folyamatos önképzéssel fejlesztem a szakmai tudásomat. A nővéreim versenyszerűen ritmikus sportgimnasztikáztak, megvannak a tankönyveik, azokból is tanulok, az internetről is, de főként azoktól a mesterektől, akik korábban engem tanítottak, most pedig már közösen dolgozunk. Klasszikus balettet, modern, illetve kortárs táncot, bábibalett és modern tánc ötvözetét, a mozgásművészet alapjait, akrobatikát, gimnasztikát tanítunk a gyerekeknek, és versenyképzés is folyik az iskolában. Korábban az Európa-bajnokságig jutottunk, de a koronavírus-járvány közbeszólt, ám sok magyarországi iskolával ellentétben – amelyek bezárni kényszerültek – mi megmaradtunk, mert kiaknáztuk az online oktatásban rejlő lehetőségeket. Az idő alatt online nemzetközi bajnokság

Fotók: Szaffenauer Ferenc

zsűrizésére kértek fel, az ott szerzett tapasztalataimat arról, hogy milyen szempontokat tartanak fontosnak az értékelésnél, az oktatás során is tudom hasznosítani. A gyerekek kitarításának köszönhetően decemberben online versenyen indulhatunk.

– *Mit szeret az oktatásban?*

– Örülök, hogy így alakult az életem. Bár nem én állok a rivaldafényben, átadhatom a tudásomat a tanítványaimnak, ezt sokkal jobban szeretem, igazán jól érzem magam ebben a szerepben. Nagyon sok örömet okoznak a gyerekek, mosolyog-

va jönnek a próbákra, és nem akarnak hazamenni. Gyakran rajzolnak nekem, minden alkotásukat elteszem.

– *Hogyan egyeztethető össze a munkája a családi élettel?*

– A férjem, Báló Tamás focista, kislányunk, Nina Bella másfél éves. Sok szervezést igényelnek a hétköznapiak, az időbeosztásunkat elsősorban a férjem edzésprogramjához igazítjuk, hiszen én a magam főnöke vagyok, így rugalmasabb. Megtudjuk oldani, hogy valamilyünk mindig a kislányunkkal legyen. Ninából a nagyszülőknek is jut, a hétfő viszont csak a hármunké, akkor egész nap együtt vagyunk. Ninában már most látom a táncos mozdulatokat, mindene a zene, de ugyanolyan szívesen focizik is. Én szeretném, ha művészi pályára lépne, de nem fogunk semmit ráerőltetni.

Sólya Emma

Paksi Hírnök retró

A Paksi Hírnök harmincadik évfolyamában van. A jeles évforduló alkalmából az idén megjelenő lapszámok mindegyikében ízelítőt adunk ebben a rovatunkban abból, mi mindenről olvashattak már a helyi lapban. A Paksi Hírnök a kezdetektől fogva nemcsak tájékoztató funkcióval bír, hanem közéleti és kulturális szerepet is betölt, emellett Paks kordokumentuma.

Oktatóközponttal bővül az ESZI

Alapításának huszadik évfordulóját ünnepelte tanévkezdéskor az Energetikai Szakközépiskola és Kollégium. [...] letették az alapkövét az iskola új gyakorló- és oktatóközpontjának. Az urnába a megyei lap aznapi száma mellett a 3600 négyzetméteres épület látványtervét, pénzülmé-

ket tettek [...] az új gyakorló- és oktatóközpont mintegy négyszázmilliós beruházási költségeit az Atomerőmű vállalja, a berendezést kell az ESZI Intézményfenntartó és Működtető Alapítványnak finanszíroznia. [...]

Vida Tünde

2006. szeptember 8., 15. évf. 17. szám

Száraz lábbal a Síksoron

Befejeződött az építkezés a Síksoron, elkészült az út parkkal, játszótérrel együtt. A munkát nyár közepén kezdte a közbeszerzési pályázaton nyertes tolnai Hegedűs és Schmidt Kft. Azon kívül, hogy megépítették az utat, járdát, kapubejáratokat, a zöldfelületet is rendezték, és játszótérrel is építettek.

[...] A munka [...] összességében valamivel több mint 40 millió forintba került, amiből 27 millió forint állami támogatás. A régi építésű utcák közül ez volt az utolsó Pakson, amelyiknek nem volt szilárd burkolata. [...]

-vt-

2006. október 6., 15. évf. 19. szám

Utcára vonultak a civilek

Civil Napot tartottak a piactéren, amelynek ötlete egy születésnap kapcsán merült fel. A Roger Schilling zenekar májusban ünnepelte fennállásának 15. évfordulóját. Úgy gondolták, hogy nem mindennapi módon emlékeznek meg e jeles napról, találkozára hívják a helyi civil szervezeteket. Az invitálásra 24 társaság jelentkezett, akik támogatói és egyben aktív résztvevői voltak a rendezvénynek. A Civil Nap a Szent István téren kezdődött, a köszöntőket követően vonul-

tak a résztvevők a piactérre. A színpadi műsort a születésnaposok kezdték, majd sorban követték őket a különböző csoportok [...] A kísérő rendezvények sorában, a Városi Múzeumban tárlatvezetésre várták az érdeklődőket [...] Az első Civil Napot a zenekarok közös muzsikálással zárták. [...] A Civil Napot Paks Város Önkormányzata és a Német Nemzetiségi Kisebbségi Önkormányzat támogatta.

-gyöngy-

2006. szeptember 8., 15. évf. 17. szám

Komfortos öltözők Dunakömlődön

Megújult öltözőépület várja a sportolókat és a lakosságot a dunakömlödi sportpályánál. A bruttó negyvenmillió forintos beruházás során a régi épületet teljes körűen felújították, illetve kibővítették. [...] A beruházás eredményeképpen egy közösségi helyiség, felújított öltözők, hozzájuk tartozó, korszerűen felszerelt háromállású zuhanyozók, mosdók és illemhelyek állnak rendelkezésre. Az épület hátsó bővítményében kialakítottak egy raktárt, valamint a közönség által is használható női, illetve férfi vizesblokkokat, előbbi akadálymentes kivi-

telezésben. Teljesen felújították a tetőt, a fűtésrendszert, új vízvezeték-hálózat készült, biztonsági üvegezésű nyílászárókat szereltek be, kicserélték a belső nyílászárókat is, van riasztórendszer, a zuhanyozókban pedig páraérzékelős szellőzőrendszer szolgálja a használókat. A csapadékvíz-elvezetés felszín alatti, zárt megoldással készült el. A beruházás értéke bruttó negyvenmillió forint volt, amelyből hárommillió forintot részönkormányzati keretből, a többi pedig a város költségvetéséből biztosították. [...]

-kgy-

2007. január 26., 16. évf. 2. szám

Ajándék az erőműtől

Karácsonyra fénybe borul a református templom. A díszkivilágítás kiépítésének költségeit, hasonlóan a katolikus temploméhoz, a Paksi Atomerőmű Zrt. vállalta. A berendezés üzemeltetését a közvilágítás költségei-

vel együtt az önkormányzat állja. Kovács József vezérigazgató elmondta, a tavaly született gondolat folytatásaként kívánták így módon megajándékozni a paksiakat. [...]

2006. december 22., 15. évf. 25. szám

Lezárult egy fejezet

Befejeződött az atomerőműben a 2003-ban történt üzemzavar elhárításának legnagyobb kihívást jelentő szakasza, kiemelték a tartályból a sérült fűtőelemeket. [...] A paksi atomerőmű kettes blokkjának egyes aknájában tisztítás során sérült meg harminc üzemanyag-kazetta 2003. április 10-én. A tisztítási eljárás nem, de a tartály, amiben végezték, új volt, korábban hétkazettás módszert alkalmaztak. Az elhárításra hirdett tenderre ketten jelentkeztek, közülük a TVEL kapta a megbízást. [...] elsőként feltérképezték a tartályban uralkodó állapotokat, majd alaposan előkészítették a sérült kazetták kiemelését. Ez három és

fél évet vett igénybe. Előbb az eljárást dolgozták ki és engedélyeztették, majd elkészültek a szükséges berendezések, szerszámok, és megtörtént a személyzet felkészítése. A szakemberek Dimitrovgradban kaptak elméleti képzést. A hatóság engedélye birtokában október 15-én kezdték a kiemelését, és mostanra teljesen kitakarították a tisztítótartályt, már csak annak sugármentesítése, kiemelése van hátra, amellyel terveik szerint végeznek március végére. A fűtőelemeket tokokba zárva a pihentetőmedencébe helyezték, ahol a kiégett kazettákhoz hasonlóan öt évet töltenek. [...]

-vt-

2007. február 9., 16. évf. 3. szám

Kapitális fogás a Füzesen

A tórendszer eddig legnagyobb halát, egy 88 kilós harcsát fogott a hosszú hétvégén az Atomerőmű Horgászegyesület egyik pecása. Juhász Krisztián dunaföldvári, két éve csatlakozott az egyesülethez, a szép környezet és a halban gazdag víz miatt. [...] Jó választás volt a paksi egyesület és annak horgásztavai, az elmúlt két év alatt már fogott itt egy 41 és egy 52 kilogrammos harcsát. A mostanit harmadszorra sikerült elcsípnie. [...] A mérlegelésnél a hal 88 kg-ot nyomott, hossza 225 cm. [...] Lapzártánk után érkezett a hír, hogy Juhász Krisztián május 15-én hajnalban ismét természetes halat fogott az Atomerőmű

Horgászegyesület tavainál. Ez a hal 61,5 kilogrammot nyomott.

-vt-

2007. május 18., 16. évf. 10. szám

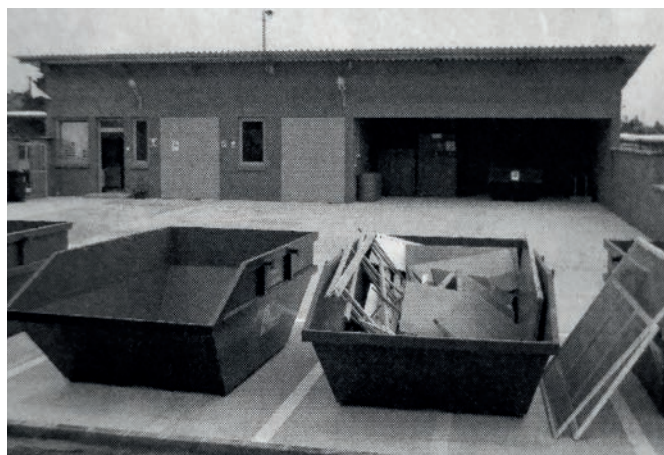
Megnyílt a hulladékudvar

A paksi hulladékudvar még tavaly decemberben elkészült, és megtörtént a műszaki átadás, ezt követően kérhették meg az üzembe helyezéshez szükséges engedélyeket, mint például a telep- és veszélyeshulladékkezelési engedélyt. Ezek a jóváhagyások megérkeztek, így nyithatott

az udvar. [...] A hulladékudvar 26 millió forintból valósult meg, amelyből 12 milliót a Dél-Dunántúli Regionális Fejlesztési Tanácstól nyert az önkormányzat, a többit a költségvetésből biztosították.

-gyöngy-

2006. szeptember 22., 15. évf. 18. szám

Folyik a volt konzervgyár területén az új képtár kialakítása. A kortárs művészeti gyűjtemény egy korábbi üzemcsarnokba költözik, melyet minisztériumi támogatással újjátart fel az önkormányzat. A kivitelező a Dunacenter Therm Kft., az építés költsége 249 millió forint, melyből 95 milliót a Nemzeti Kulturális Örökségvédelmi Minisztérium biztosít. [...] Az új képtár átadási határideje 2007. június 15-e.

2007. február 9., 16. évf. 3. szám

PAKSI HALÁSZCSÁRDA

Kibővült halászcserdánk – felújított panorámás terasszal – vállalja rendezvények szervezését akár 150 főig.

Családi ünnepségek, keresztelő, ballagás, lakodalom, vállalati ünnepségek teljes lebonyolítását kitélepléssel is.

Szakács- és felszolgálótanulók jelentkezését várjuk gyakorlati képzésre.

Telefon: 06-75/311-272, 06-30/936-0696

E-mail: dunakomlod.halaszcsarda@t-online.hu

Az eltűnt városkép nyomában

A volt községi elemi iskola

1868-ban fogadta el a parlament azt a népiszkolai törvényt, amely megteremtette a világi oktatás alapját, az egyháztól független községi iskolahálózatot. 1875 augusztusában Paks nagyközség képviselő-testülete döntött arról, hogy a külvárosban községi iskolát állít fel, melyet később csak „közös iskola” néven emlegettek. A városban működő négy felekezeti iskola után ötödikként a mai Deák-iskola alsó tagozatos, L-alakú épületének helyén állt a közös iskola épülete, utcai frontján igazgatói lakás, az udvari szárnyán két szabad bejáratú tanterme volt. Az iskolaszék Vetter Mártont választotta a tanítói állás betöltésére. A körülményeket mutatja, hogy 1883 elején panasszal fordult az előjáróság felé, hogy 127 gyermeket kell oktatnia egy sötét, nedves, alacsony tanteremben, valamint kicsi szolgálattelakása sem kielégítő. A nyár folyamán a képviselő-testület átépítette az iskolaépületet: a jó állagú falrészeket és a tetőszerkezetet meghagyták, a tornácot eltávolították, a két tantermet hosszában bővítették.

„Paks nagyközségben lemondás folytán üresedésbe jött a községi elemi népiskolai tanítói állomás... Felhívatnak a pályázni kívánók, hogy a törvényben előírt módon felszerelt kérvényeiket folyó évi márczius 26-ik napjáig, Paks nagyközségi iskolaszéki elnökséghez nyújtják be. Megjegyeztetik végre, hogy az oktatási nyelv a magyar. Dr. Novák Sándor, községi iskolaszéki elnök.” (Néptanítók Lapja, 1884., 167. o.)

Novák Sándor halála után Zavaros János főjegyzőt választották az iskolaszék élére 1885 novemberében. Az iskolaszék a felújított tantermek felszerelését is bővítette (kályha, térkép, szekrény stb.). 1886 nyarán Komlóssy Antalt választották meg másodtanítónak, aki Vetter Márton halála után elsőtanító és igazgató is volt egyben. Éles Károly, az új másodtanító a rossz javadalmazás miatt alig egy év múlva visszaköltözött Sümegre, őt Kiss Lajos követte e poszton. 1888-ban felmérték a tanköteles gyermekek számát a környező pusztákon, amely 157 gyermekről azt írta a Magyar Szövetség hetilap, hogy „iskolába sohasem járhatnak, felnevelődnek, mint a barmok, teljes tudatlanságban”. Majd csak 1904-ben jut odáig a kérdés, hogy a vallás- és közoktatásügyi mi-

Fotó: magánarchívum

Paks, községi elemi iskola, Tumpek fényképész, kb.1931

nisztérium elrendeli, hogy Paks község három pusztai iskolát állítson fel 1905. szeptember 1-jéig. A képviselő-testület rendkívüli ülésen döntött róla, hogy az ehhez szükséges telkeket Gyapán Kovács Sebestyén Endrétől, Cseresnyésben Ledneczki Mihálytól, Csámpán pedig Haaz Jánostól veszik meg. Az 1910-es évektől a közös iskolában Pákolicz Mihály igazgató-tanító és Németh Mihály tanító oktatták a tanulókat. Az 1920-as években felmerült az igény egy harmadik tanítói állás betöltésére, de végül az iskolaszék a létszámcsökkenés miatt elnapolta a kérdést. 1930-ban Klebelsberg Kunó vallás- és közoktatásügyi miniszter iskolaépítési programjának keretében a Vendelkáporna mellett felépült a községi iskola új épülete elődje szomszédságában. Az iskolaépítés terheit a község viselte bizonyos állami hozzájárulással megtámogatva. Baksay György paksi építőmester tervezte és építette az épületet, amely igazgatói lakást, három tantermet, tanári irodát és népkönyvtárat foglalt magában. Pákai (Pákolicz) Mihály igazgatósága idején (1910–1939) az iskola 1–6 évfolyammal működött. 1939 őszétől Németh Mihály (Németh Imre helytörténész édesapja) volt az iskola igazgatója egészen 1946. szeptember 1-ig. Ekkor a népiszkolai és polgári iskolai osztályokat át kellett szervezni általános iskolai osztályokká. Kezdetben összevontan együttműködött

a volt polgári iskola a volt községi elemi iskolával. 1948-tól, az iskolák államosítását követően létrejött a II. sz. Állami Általános Iskola, élén Kántor Antal igazgatóval. Az államosításkor készült leírás szerint a Dózsa György út 85–87. szám alatti újabb épület kifogástalan állapotban volt, de a 91. szám alatti, régebbi épület vakolata omladozott, rendszeres tatarozásra szorult. Az 1959/1960-as tanévtől a későbbi tanácselnök, Oláh Mihály lett az igazgató. 1961 őszén a tanács arról döntött, hogy az újjáépítési részen, a Tolnai úton egy új, négy tantermes általános iskolát kell felépíteni. A kijelölt helyen lévő szovjet hősi temetőt a tanács áthelyezte, az egykori vásártér és céduhaház területének kisajátítását a Hoffmann testvéreknek fizette a tanács, az új iskolát 1962 szeptemberében adták át. 1967-ben a Dózsa György út 91. szám alatti, legrégebbi épület helyén új négy tantermes épületet emeltek, majd 1976-tól a Dózsa György úti épületekben az alsó tagozat, a Tolnai úton pedig a felső tagozat tanul. Az újjáépítési, Tolnai úti épület 1976-ban bővült egy szárnyal. 1988. augusztus 31-én ünnepi tanévnyitó keretében az iskola felvette a Deák Ferenc Általános Iskola nevet. 2000. május 5-én az iskola fennállásának 125. évfordulóján emléktáblát avattak a Dózsa György úti épület falán, az első népiszkola helyén. (A Paksi Deák Ferenc Általános Iskola Jubileumi Évkönyve – 1875–2000)

dr. Hanol János

A múzeumokban kolompokat és csengőket régészeti, néprajzi és történeti gyűjteményi egységekben is találhatunk. Hosszú múltjukra visszatekintve azt láthatjuk, hogy szerepük, még ha különböző korban és helyeken használták is őket, azonos volt: jelző, figyelmeztető eszközök voltak. A Paksi Városi Múzeum néprajzi gyűjteményében található kolompokat az állattartásban használták, állandó kiállításban a Paksi Telkes Gazdaság emlékei között tekinthetők meg.

A kolomp acéllemezből készült, rézzel forrasztott hangszer. Vasműves mesterek, ritkábban falusi kovácsok vagy rézőntő cigányok készítették. A készítés technológiája viszonylag egyszerű volt: az acéllemezeket négyszögletes darabokra vágták, domborították, majd rézzel megforrasztották. Külön kovácsolták ki a belevaló fület és ütőt.

A kolompokat az állattartó gazdák, pásztorok, gulyások a vásárokon szerezték be. Főként kint háló ökrök, tehenek, lovak nyakába kötötték, hogy hangjával összetartsa az állatokat, segítse a jószág és a pásztor tájékozódását. Pakson a rideg gulyában a legnagyobb kolompot az elbitangolásra hajlamos, nyugtalan jószág nyakába kötötték, hogy a gulyás a sötétben is megfigyelhesse mozgását. Az együtt legeltetett állatok számától függően 8-14 fajta kolompból rakták össze a készletet, melynek zenei összhangját a kolompok oldalán lévő horpadás bemélyítésével alakították.

A kolompok rendjét a templomi harangokkal azonos formájú, 25-150 dkg súlyú csengők is kiegészítették. A csengőt juhnyáj vezérürüje, kiscsikó, borjú nyakába kötötték. A pásztor a nyáj 4-5 csengőjének kiválasztásánál is különös gondot fordított arra, hogy a különböző magasságú hangok megfelelő összhangzatot adjanak. Csengőt kötöttek

Tárgy/ történet

a fogatokat, szánokat húzó lovak egyikének nyakába is, hogy jelezze a jármű közeledtét. A csengőkhöz tartozik, de formájában különbözik azoktól a gömbölyű, legfeljebb dió nagyságú pergő. Gömbjének alsó felén hasíték van. Egy kis vasmag szabadon mozog benne, ez szólaltatja meg. Pergőt csikó, bárány, borjú, terelő kutya nyakára kötöttek.

A csengőket legtöbbször sárgarézből vagy bronzból öntötték. A csengő megrendelésre is készülhetett. Ilyenkor előfordult, hogy ezüstforint beleolvasztását kérték, hogy szebb legyen a csengése.

A múzeum gyűjteményébe bekerült kolompok és csengők főként kisebb és közepes méretű darabok, de ez nem jelenti azt, hogy itt csak ezeket használták. A sérült kolompokat legtöbbször alapanyagként vagy átalakítva (pl. ivópohár) újrahasznosították. Az épségben fennmaradt nagyobb darabok még ma is használatban lehetnek, de legtöbbször emlékként őrzik őket. Ismerünk magántulajdonban lévő, hajdan Pakson használt nagyméretű gulyaharangot és egészen kis pergőt is.

A jobbágyfelszabadítás után az úrbérrendezés során a telkes jobbágyok és zsellérek szá-

mára elkülönített és osztatlan közös tulajdonban és használatban levő erdő és legelőterület használatának szabályozására közbirtokosságok alakultak. 1950 után a helyi tanácsok mellett alakított legeltetési bizottság vette át a területek kezelését.

Pakson a községi legelőket a paksi Legeltetési Társulat tartotta fenn. Gondoskodott a legelők minőségéről, a kutak állapotáról, a pásztorok szerződteséről. Paks határának déli részén (a mai atomerőmű területén) fekvő legelőterület egy részét a kint háló rideg gulya, 700-800 növendék jószág legelte.

A terület északi része csikólegelő, illetve disznólegelő volt. A töltéshez közel eső ártéri részen időszakosan, a szántás végeztétől aratásig az ökrök, majd a bikák legeltek. Az általában gyengébb legelőnek számító Ürgemező dúsabb fűvel borított részeire a hazajáró (fejős) teheneket hajtották ki, míg a kopárabb részeket a juhászok legeltették. Az ürgemezei tehenes legelőtől északra a cseresznyési útig terült el a kanászlegelő.

A paksi gazdák tulajdonát képező szarvasmarha-, disznó- és juhállományt az év során először általában április 24-én, Szent György napján hajtották ki a Legeltetési Társulat által fenntartott legelőkre. A tehenes és a kondás az úgynevezett hazajáró állatokat reggel kihajtotta, este pedig hazahajtotta. A növendék szarvasmarhákból álló rideg gulya pedig egészen Mindenszentekig (november 1.) éjjel-nappal a legelőn tartózkodott.

Kövi-Ónodi Gyöngyi

Felhasznált irodalom:

Magyar Néprajzi Lexikon <http://mek.niif.hu/02100/02115/html/>

A paksi osztatlan közös legelőben érdekelt birtokosság legeltetési társulatának alapszabályai I. (Paksi Városi Múzeum adattár 2003.1.5.)

Fotók: Pupp Edina, Paksi Városi Múzeum adattár

Lemezbemutatók a fesztivál jegyében

Fotó: Molnár Gyula/archív

A Gastroblues Fesztivál támogatóinak köszönhetően ebben az évben több kiadványt, ezzel együtt három lemezbemutató koncertet állíthattak össze a szervezők. A három esemény zárt körű beharangozó sajtótájékoztatóját november 19-én tartották.

Mindhárom lemezbemutató különleges zenei csemege lesz. Az elsőt november 27-én különleges borkóstolóval és vacsoraesttel egybekötve rendezik az Erzsébet Nagy Szállodában. Éles Gábor Triójával és más formációkkal már tizenegy éve lép fel a Gastroblues Fesztivál eseményein, amelyeket képen és hangban is rögzítettek. Eljött az idő, hogy ennek az időszaknak az összefoglalásaként DVD kiadványt jelentessenek meg a szervezők, egyúttal lemezbemutató koncerttel ünnepeljék meg ezt a közönséggel együtt. Éles Gábor blues, soul triójának számos vendége

lesz, akik már több alkalommal erősítették a zenekart. A sztárelőadó Tóth Vera lesz, de a hármashoz csatlakozik dr. Gál Gábor bőgőn, Ocsovay Damján zongorán, valamint Weisz Gábor paksi származású szaxofonos és Éles Gábor gyermekei.

A Csengey Dénes Kulturális Központban tartandó szokásos év végi lemezbemutató koncertre, ami idén december 4-én lesz, elkészül a 29. Nemzetközi Gastroblues Fesztivál zenei összeállítása. A kiadvány a klubkoncerteket, az ESZI sportszarnokban tartott nagyszínpadi, a templomi és a szabadtéri koncertek legjobb zenei pillanatait tartalmazza. A lemez bemutatása mellett kiváló koncerteket élvezhet majd a nagydíjazott. A zenei bemelegítést Kalauz Attila „Kalus” és dr. Gál Gábor duója adja. Török Ádám erre az alkalomra összeállt különle-

ges Mini formációjában a Bikini együttes két kiváló zenésze, Németh Lojzi és Lukács Peta is színpadra állnak. A paksi származású gitáros Takács József „Jozzy” újra a nyári zenekarával érkezik. A kiváló zenészekből álló Zippo Led Zeppelin programját nyáron mindenki szíjjátva figyelte a klubkoncerteken, remélhetőleg ez most sem lesz másképp. Befejezésül fergeteges rockabilly mulatságnak lehet szem- és fültanúja a közönség Egri Péter és a Mystery Gang jóvoltából. Az eseményre már kapható kedvezményes belépőjegy a kulturális központ jegyirodájában.

A harmadik nagyszabású lemezbemutató koncertet Budapesten az Analog Music Hallban rendezik meg december 10-én több külföldi előadóval. Török Ádám különleges formációja ott is színpadra áll, de tiszteletét teszi a nyáron sikeres koncertet adó brit-norvég Krissy Matthews bandájával, és a nyári fesztiválon hiányzó Colosseum-énekes Chris Farlowe is. Farlowe ez alkalommal már ötödször koncertezik Gastroblues rendezvényen. Az eddigi eseményeken rögzített felvételeiből különleges összeállítást adnak ki a Best of Gastroblues válogatássorozat folytatásaként, CD és DVD formájában. Kedvezményes jegyek elővételben válthatók a Csengey Dénes Kulturális Központban. Ha nagy lesz az igény, buszt szerveznek a budapesti lemezbemutatóra. További információ elérhető a www.gastroblues.hu címen és a fesztivál Facebook-oldalán. Érdeklődni lehet az info@gastroblues.hu címen. Az események fő támogatói Paks Város Önkormányzata és az MVM Paksi Atomerőmű Zrt., védnöke Süli János, a paksi atomerőmű bővítésért felelős tárca nélküli miniszter.

Kohl Gyöngyi

ТЕМЕТКЕЗЭС

Bemutatóterem: Paks, Kálvária utca 2.,
a Szentháromság téren – a Földhivatalnál
Telefon/fax: +36 75 311 065, +36 20 852 1520
Irodavezető: Noszkóné Sz. Eszter

ЗАХОРОНЕНИЕ

Демонстрационный зал: г. Пакш, ул. “Калвария”
д. 2. (Paks Kálvária u. 2.), площадь “Сентхаромшар”
(Szentháromság tér), у памятника Троицы Руково-
дитель офиса: Естеп Носко (Noszkóné Sz. Eszter)

Készlet 0–24 óráig:
+36 30 936 3255

www.pantartemetkezes.hu

Szegedi zenekar győzött a fesztiválon

Mintegy félszáz jelentkező közül tizenhárom zenekar jutott be a 24. Paksi Országos Amatőr Pop-Rock-Jazz Fesztiválra, amelyet *Öröm a zene* címmel rendeztek meg, november 6-án, a Csengey Dénes Kulturális Központban. Az egész napos program során fellépett zenekarokat neves szakmai zsűri értékelt, mások mellett Berki Tamás jazzénekes, Sárdy Barbara énekes-billentyűs, Lukács Péter, a Bikini együttes tagja, valamint Lombos Márton dalszövegíró-producer. Diákzsűri is értékelt a produkciókat, amelynek tagjai piros és zöld kártyák felmutatásával adtak azonnali visszajelzést. A diákzsűri elnöke Kovács Aliz paksi énekes volt, aki a fesztivál végén tolmácsolta a zenekaroknak a diákzsűri véleményét.

A harmadik helyezett a budapesti Foreland lett, a második helyezett a Continoom zenekar ugyancsak a fővárosból, míg a legjobbnak a szegedi Mil Pasost ítélte a zsűri. (Paksi zenekar az idén nem mérettette meg magát a fesztiválon.) A helyezettek vásárlási utalványokkal, fellépési lehetőséggel lettek gazdagabbak, és jutalmazta a zsűri például a legjobb énekest, szövegíró, a legjobb zenészeket hangszerenként, és különdíjakat is kiosztott.

Fotó: Molnár Gyula

A Paksi Országos Amatőr Pop-Rock-Jazz Fesztivál célja kettős: egyrészt színvonalas zenei programot biztosítani a paksi és környékbeli fiataloknak, másrészt lehetőséget adni tehetséges amatőr zenekaroknak a nagyközönség, illetve értő, kritikus bírálók előtti megmérettetésre. Sajnos a tehetséges fiatal zenekarok többsége a szakértői segít-

ség, a megfelelő anyagi háttér hiánya, illetve a kevés nagy nyilvánosság előtti bemutatkozási lehetőség miatt felbomlik, a tehetségek elkallódnak. A szervezők úgy gondolják, hogy a paksi fesztivál évenkénti megrendezésével egy népszerű, a szakma szemszögéből fajsúlyos hagyományt teremtettek.

-se-

Fotó: Szép Zsóka

Megfejtésével az iroda ajándéksomagját nyerheti.

Megfejtésével az iroda aján-
dékcsomagját nyerheti.

BÁLA- BONTÓ GÉP		X	A TEST MOTORJA	3,14	NYUGAT- AFRIKAI FOLYÓ	FÉRFINÉV	ÖRLŐ ÜZEM	LÁTTAM	FIATAL SERTÉS ELHALL- GATTAT	TÉLI CSAPADÉK
IZOLÁL							ISZLÁM ISTEN ESNI KEZD AZ ESŐ		BRIT ZENEKAR V. MÁLY ... SZÍNÉSZ V.	
ORROCSKA				FÜLÉSZET						VIRGONC
... GROS		KARDDAL CSATÁZIK		FIATAL		FALUSI TŰZHÉLY LABDÁT PASSZOL				
SPULNI		OLAJBOGYÓ								
			PLUSZ DÍJ					CÉGFORMA		RÓMAI 50
			GAZOL					KITŰZÖTT JUTALOM		BORSODI HELYSÉG
BÁNAT	KENŐ- ANYAG				REZULTÁNS				ADY ENDRE	
	HATALOM				AZ EGYIK ALAP ÍZ				SZAGLÓ- SZERV	
		NŐI BECENÉV HIVATALI HELYISÉG				... STEFANO		ALATTOMOS		
						FÉRFINÉV			... IPSO	
OLASZ FOCISTA (LUGI)				TELLER ...			FIATAL BÁRÁNY SÁRK ANGOLUL			
BE- TAKARÍTÁS ABLAK- KERETI				KERESZTŰL		BAKELIT LEMEZ		ALGÉRIAI KIKÖTŐ		
						TALÁL				

Mi a turisztikai iroda új neve? A meg-
fejtéseket november 26-ig várjuk a
7030 Paks, Dózsa György út 51-53.
címrre, vagy emailben a paksihirnok@
gmail.com-ra. A név mellé telefonszá-
mot is kérünk.
Előző játékunk nyertese: Varga Klára

SAKADÉK A PILISBEN	HÍZLEGŐ SZÓ	... MARS LÖDÜLJ	VERDI OPERAJA							
	FÜSZER		... MÓG							
KERTI SZERSZÁM		REJT- JELEZ		ISKOLA TÍPUS FRANCIA GK. JEL						
		AMPER								
TRÉFA			ELVETVE KIKEL	FAL- MÉLYEDÉS						

Mi a turisztikai iroda új neve? A megfejtéseket november 26-ig várjuk a 7030 Paks, Dózsa György út 51-53. címre, vagy emailben a paksihirnok@gmail.com-ra. A név mellé telefonszámot is kérünk.

Előző játékunk nyertese: Varga Klára

Braun Ákos a női szakág új kapitánya

Tisztújítás volt a Magyar Judo Szövetség szakmai vezetésében. A női szakág szövetségi kapitányi posztjára Braun Ákost, az ASE világ- és Európa-bajnokát választották.

– Mennyi időre szól a kapitányi munka, és mennyiben érinti a klubnál végzett munkát?

– A kinevezésem a 2024-es párizsi olimpiáig szól. Az előző olimpiai ciklusban a két szövetségi kapitány mellett dolgoztam szövetségi edzőként, annál már csak egy picivel több elfoglaltsággal jár. Némileg több lesz a távollét a válogatott kereti összetartások és külföldi versenyek, edzőtáborok miatt, de igyekszem a klubbeli teendőimet is maximálisan ellátni. Szerencsére nagyon jó edzőgárda vesz körbe Pakson, bízom a munkájukban, és abban, hogy közösen további sikeres versenyzőket sikerül kinevelnünk, ahogy Hangyási László mestertől tanultuk.

– Pupp Réka mellett tudsz másik paksi versenyzővel is foglalkozni a megnövekvő feladatok mellett?

– Jelenleg csak két felnőtt versenyzőnk van, Pupp Réka és Cirjenics Miklós, ami létszámban igen kevés, viszont mind a ketten kijutottak a tokiói olimpiára. A hét magyar dzsúdós olimpikon között csak a mi klubunk tudott két versenyzőt is indítani, tehát mi-

Fotó: Molnár Gyula/archív

nőségben, azt gondolom, jók vagyunk. Van egy feljövő, jó ifi gárdánk, akik még éppen csak beléptek az ifjúsági korosztályba, így még nem mutatták meg oroszlánkörmeiket. Már heti hét-nyolc alkalommal edznek, biztos vagyok benne, hogy ennek az eredménye egy-két éven belül megmutatkozik. Ezenkívül az alsóbb korosztályokban is szépen fejlődnek a gyerekek. A dzsúdó tanulási görbéje igen hosszú, de jó látni rajtuk az előrelépést, köszönhetően az edzőink be-

fektetett energiájának. Természetesen nem lesz mindenből versenyző vagy élsportoló, de az is fontos, hogy szeressék a gyerekek a mozgást, szeressenek hozzánk járni, ezért a közösségépítésre is nagy hangsúlyt fektetünk.

– Az olimpia, egy nagyon kemény menetelés után, hogy tudta motiválni Rékát a Grand Slamre?

– Az előző olimpiai ciklus igen kemény volt, a pandémia miatt a kvalifikációs időszak az amúgy is igen megterhelő két évről három évre nyúlt, tele bizonytalanságokkal. Szerencsére Réka jól jött ki ebből, azt hiszem, neki kellett ez a plusz egy év. Rengeteget dolgoztunk, és ennek meglátott az eredménye Tokióban. Az olimpia után kapott négy hét pihenőt, nyilván testileg hamarabb is kipihente volna magát, de kellett, hogy mentálisan is lezárja ezt a stresszes időszakot, és újra „szőnyegéhsége” legyen. Nem akartam rögtön az olimpia után versenyekbe kergetni, így – Hangyási Laci bácsi tanácsát is kikérve – a november eleji bakui Grand Slam versenyt jelöltük ki az év második felére egyetlen komoly versenynek Réka számára. Nem volt nagy létszámú a mezőny, de Réka két tokiói érmet is legyőzött, ami emeli az aranyérem értékét.

Kovács József

Pupp Réka Grand Slam aranyérmet nyert

Július 25-e, a tokiói olimpia -52 kg-os küzdelmei után a november 5-7. között Bakuban rendezett Grand Slam tornán lépett újra versenyen tatamira Pupp Réka, az Atomerőmű SE olimpiai ötödik helyezett dzsúdós. A paksi sportoló az első körben a Tokióban, a 48 kilogrammosok között aranyérmet nyert Distria Krasniqi ellen nyert ipponnal, majd második ellenfelét, a német Annika Würfelt waza-arival győzte le. A döntőben a britek olimpiai bronzérmese, Chelsie Giles ellen négy perc alatt nem jutott dülőre, következett a ráadás. Az aranyponthoz küzdelemben Réka egy waza-arit érő belső combdobással megszerezte pályafutásának első, a magyar dzsúdósport nyolcadik Grand Slam-győzelmét. A nyolc

GS győztes között további két ASE- versenyzőt találunk, Bor Barna szintén Bakuban szerzett aranyat 2015-ben a +100 kg-os súlycsoportban, illetve Cirjenics Miklós 2017-ben, Jekatyerinburgban a 100 kg-osok között nem talált legyőzőre.

Réka elmondta, hogy egy hónap pihenője volt az olimpia után, az első pár hét nehéz volt testileg és mentálisan is, de úgy érzi, már sikerült ezen túljutnia. – Bakuban nem volt nagy mezőny, de az eleje azért sűrű volt. Úgy gondolom, tovább bírtam, mint ők, az aranyponthoz folyó küzdelemben is tudtam a saját munkámat csinálni, és ez hozta meg a győzelmet – összegzett. Réka a további versenyeiről azt mondta, hogy november 20-án Felnőtt Országos Bajnok-

Forrás: judo.ase.hu

ság lesz Zalaegerszegen, majd egy vegyes csapat Európa-bajnokságot rendeznek november 27-én

az oroszországi Ufában, ahol az 57 kg a legkisebb súlycsoport, abban indul.
-joko-

Vesztett mérkőzések

Továbbra is a táblázat alján szerénykedik az Atomerőmű SE NB I/A-s férfi kosárlabdacsapata. A sérülések és betegségek sújtotta társaság nem tud kijönni a gödörből, a rövid kispad és a hazai pálya hiánya meglátszik a teljesítményükön.

Kecskeméten már az első negyedben eldőlt a mérkőzés, a paksi csapat képtelen volt a gyűrűbe találni, míg a hazaiak kedvükre szereztek pontjaikat. A folytatásban sok hibával tarkított, közepes iramú meccset láthattak a nézők, az utolsó negyedben sikerült csökkenteni a hátrányt. KTE-Duna Aszfalt – Atomerőmű SE 81-71.

A következő fordulóban a listavezető Falco otthonába utazott az Atomerőmű SE csapata, az ellenfélén kívül nehezítette a

dolgukat, hogy Melvin boka-, Djukanovic comb-, Karosi pedig hátsérülés miatt nem tudott pályára lépni. Már az első negyedben komoly előnyt szerzett a Szombathely, de nem adta fel a piros-kék társaság, és tíz ponton belülre jött a második felvonásban. A nagyszünet után egy 10-2-es rohammal indítottak a sárga-feketék, és ezzel el is döntötték a mérkőzést. Az ASE végig becsülettel küzdött, de a végére elfáradtak Eilingsfeldék. Falco KC Szombathely – Atomerőmű SE 98-78.

A két mérkőzés után november 15-én benyújtotta lemondását Tóth János, az Atomerőmű SE kosárlabdacsapatának szakosztályelnöke, amit az ASE vezetősége elfogadott. Utódjának kilétéről később döntenek. További részletek: kosarlabda.ase.hu.

-joko-

Tizenhatban a PFC

Előző lapszámunk megjelenése óta két mérkőzést játszott a Paksi FC labdarúgócsapata, egyet a MOL Magyar Kupában és egyet az OTP Bank Ligában. A III. Kerületi TVE ellen fölényes 5:0-s sikerrel került a PFC a kupában a legjobb tizenhat közé, ahol 2022 februárjában az újabb fordulóban a szintén NB II.-es Csákvárral küzdenek majd a paksiak. – Jól játszottunk, kiváltképpen az első félidőben. Húsz perc alatt eldöntöttük a mérkőzést, a félidőtől kezdve pedig már cserélgethettünk is. A második játékrészben egy kicsit elkényelmesedtünk, de a lényeg, hogy kivívtuk a következő kört, ahol már a legjobb nyolcért futballozhatunk – értékelt Böde Dániel.

Az OTP Bank Ligában a zöld-fehérek Mezőkövesden 2:1-es vereséget szenvedtek, a Paksi

FC gólját Sajbán Máté szerezte. – Ma nem tudtuk értékesíteni a helyzeteinket. Egyáltalán nem vagyok viszont elégedetlen a csapattal, különösen az első félidőben nagy nyomás alatt tartottuk a Mezőkövesdet. Sok lehetőségünk volt, azonban az baj, hogy nem tudtunk vezetni két-három góllal. Nincs panik, mindenki tudja és látja, mit próbálunk csinálni, voltak már hasonló periódusok – és lesznek is –, mint amiben most vagyunk, de jobbak is adódnak majd. Nem bízunk benne, tudjuk – összegzett Bognár György vezetőedző.

A PFC tizenkét forduló után 14 ponttal a tabella 6. helyén áll. A következő játéknapon a zöld-fehérek a Puskás Akadémia FC-t fogadják, a mérkőzést november 20-án rendezik.

Faller Gábor

Hirdetési tarifák a Paksi Hírnökben

- 1/1 extra oldal (205×282 mm) – 99.000 Ft + áfa (125.730 Ft)
- 1/1 oldal (188×260 mm) – 88.000 Ft + áfa (111.760 Ft)
- 1/2 extra oldal (205×141 mm) – 55.000 Ft + áfa (69.850 Ft)
- 1/2 oldal (188×128 mm) – 40.000 Ft + áfa (50.800 Ft)
- 1/4 oldal (92×128 mm) – 20.000 Ft + áfa (25.400 Ft)
- 1/8 oldal (92×62 mm) – 11.000 Ft + áfa (13.970 Ft)
- 1/16 oldal (44×62 mm) – 5.500 Ft + áfa (6.985 Ft)
- 1/32 oldal (44×29 mm) – 2.500 Ft + áfa (3.175 Ft)

További információ: +36 70/458-9809
E-mail: paksitv@paks.hu, paksihirnok@gmail.com

MÜLL-PATRIK TEMETKEZÉS

Irodavezető: Müller Pálné

7030 Paks, Szent István tér 7.
Tel.: 75/310-698, 75/314-597

Paks Fehérvár és Kálvária u. temető gondnokság:
75/310-698

ÜGYELET: 0-24h Tel.: (30) 947-6346 • (30) 929-5609

Konténerrendelés:
0630/683-9787

TEIT

kalocsai látogatóközpont
(Kossuth Lajos utca 50.)
nyitvatartása:
H-Cs: 8-16, P: 8-12 óráig,
Ebédszünet: 12-13 óráig

Nyitvatartás:
H-V: 05-20-ig
Tel: 75/315-983

TRANSPORT BETON

+36 30 575 2508

**KÉRJEN
AJÁNLATOT!**

dunacenter[®] beton

PAKS, KÖLESZI ÚT 50. www.dunacenter.hu

*Temetésfelvétel
bemutató terem
7030 Paks
Dózsa Gy.u. 2/A*

Pirgi Csilla
képviselő
telefon: 75/675-732
mobil: 20/410-7512

Készenlét 0-24-ig: 20/941-3376
www.panteon-temetkezes.hu